

Reunió del Consell de Redacció d'El Diari de Barcelona. D'esquerra a dreta, el director Roger Cassany amb Olma Giró, Marc Grau, Judit Tomás i Joan Francí.

APRENDRE FENT NOTÍCIES

Una excel·lent eina pedagògica amb un llarg camí per recórrer

TEXT SUSANA PÉREZ-SOLER
FOTOS JOSÉ LUIS GÓMEZ GALARZO

Els mitjans de comunicació de les facultats de Periodisme elaborats per estudiants de grau són una eina excel·lent per posar en pràctica els coneixements adquirits durant l'etapa universitària. Permeten que els alumnes es familiaritzin amb les rutines periodístiques, que comencin a crear una agenda de fonts pròpia i que assumeixin la responsabilitat d'allò que diuen. Als Estats Units, aquest tipus de publicacions han destapat exclusives d'impacte nacional i han format periodistes amb una sòlida trajectòria professional. A Catalunya, la implantació d'aquestes publicacions encara és incipient, però comencen a haver-hi propostes destacables.

A mesura que les universitats nord-americanes s'han convertit en una font important de brots de coronavirus, amb almenys 214.000 casos vinculats als campus, els mitjans de les facultats de Periodisme fets per estudiants s'han convertit en actors vitals per informar de la pandèmia,

THE STATE PRESS, DIARI DE LA UNIVERSITAT D'ARIZONA, VA DONAR L'EXCLUSIVA DE LA DIMISSIÓ DE L'ENVIAT ESPECIAL DE TRUMP A UCRAÏNA

explicant històries d'importància nacional i responsabilitzant-ne els gestors i els companys d'estudis. *The Michigan Daily*, per exemple, publicació dels estudiants de la Universitat de Michigan, va destapar un brot arran d'una festa en un campus de dones pocs dies després que s'imposés l'ordre de quedar-se a casa. I a la Universitat d'Indiana, *The Indiana Daily Student* va parlar amb conductors d'Uber que haurien recollit estudiants que entraven i sortien dels campus durant la quarantena.

Les publicacions estudiantils també han destapat notícies que han tingut impacte

estatal, com ara la dimissió de Kurt Volker, l'enviat especial de Donald Trump a Ucraïna. *The State Press*, de la Universitat d'Arizona, va donar l'exclusiva i *The New York Times* fins i tot va dedicar un article al jove de vint anys que la va aconseguir.

Als EUA, la crisi del periodisme local, que ha obligat a tancar més de 1.800 publicacions des de 2004, ha deixat el mitjà de les universitats com a única publicació de moltes ciutats, el que ha representat un gran repte però a la vegada la seva consolidació.

PANORAMA DIFERENT

A Espanya, on el panorama és ben diferent, tot i que no hi ha una llarga tradició d'aquest tipus de publicacions, comencen a aparèixer experiències destacables. El cas més significatiu és el *Diari de Barcelona*, vinculat a la Universitat Pompeu Fabra, que va (re)aparèixer el 30 d'abril de 2020, en plena pandèmia i després d'un període de gestació de nou mesos. El més destacat del projecte del *Diari de Barcelona* —durant

anys el rotatiu més antic d'Europa en actiu— és que funciona com una redacció a l'ús, amb rutines professionals i activitat 24/7. “És una publicació amb vocació generalista, no es tracta del diari de la UPE, sinó d'una generació de joves que impregna la seva mirada als temes que els interpel·len, des de les noves formes d'amor fins a la problemàtica del canvi climàtic, passant pel feminisme, els desnonaments o la pandèmia”, explica Andrés G. Nandín Comes, un dels quatre coordinadors del projecte.

El *Diari de Barcelona* s'articula al pla d'estudis del grau de Periodisme a través del Treball final de grau i de l'assignatura Taller Integrat de Periodisme, de manera que els estudiants de tercer i quart són els principals proveïdors de contingut. També hi participen estudiants d'altres estudis i assignatures, especialment de Comunicació Audiovisual, ja que es tracta d'una publicació multimèdia. Durant el curs actual, gairebé una trentena d'estudiants han estat vinculats al projecte.

DINÀMIQUES PRÒPIES

El *Diari de Barcelona* va batre el rècord d'audiència el mes de gener amb 62.660 usuaris únics i 91.800 pàgines vistes amb la publicació de la notícia d'una educadora afligida per haver quedat atrapada per la neu a la carretera el dia en què se celebraven les oposicions que feia anys que preparava. Més enllà dels clics, les

Alvarro Carretón, redactor en cap de *DobleCheck*, amb diferents redactors que participen al Consell de Redacció d'aquesta publicació de la UIC.

informacions d'aquesta capçalera, com les de qualsevol altre mitjà, han fet rectificar decisions polítiques i/o empresarials. L'estudiant Lorena Sopena, per exemple, va fotografiar el desnonament d'una família amb tres menors a Ciutat Meridiana en plena nit. La pressió ciutadana i la força de les imatges van fer rectificar el banc BBVA, que va retornar les claus del pis.

EL DIARI DE BARCELONA, ARA VINCULAT A LA UPF, S'ALIMENTA, SOBRETOT, DEL CONTINGUT D'ALUMNES DE TERCER I QUART CURS DE PERIODISME

Els estudiants agraeixen la possibilitat de fer un Treball final de grau eminentment pràctic. "He cursat una doble llicenciatura en Humanitats i Periodisme, i ja vaig aprofundir en un tema per al TFG del grau d'Humanitats", explica Amàlia García, estudiant de quart de Periodisme. "Al *Diari de Barcelona* he aqafat pràctica a l'hora de

cercar i escriure notícies, tenir confiança en mi mateixa i he fet els primers contactes amb fonts. Tot això m'ha donat una professionalitat que ara traslado a les pràctiques a l'agència EFE", afegeix.

A Catalunya, universitats com la UIC, la UOC i la UAB tenen mitjans digitals fets per estudiants de les facultats de Comunicació. La última a afegir-se ha estat la Uvic amb la creació aquest abril d'un mitjà elaborat per estudiants com és *Insights*.

En tots els casos, l'objectiu d'aquestes capçaleres universitàries és posar en pràctica els coneixements adquirits durant la carrera perquè els estudiants es familiaritzin amb les rutines professionals. *DobleCheck*, de la UIC, amb quatre anys de rodatge, és el projecte més longeu.

"El mitjà té unes dinàmiques pròpies i neix amb vocació generalista. El redactor en cap, de fet, no és un professor de la facultat, sinó un periodista contractat per a aquesta tasca. D'aquesta manera volem fugir del fet que la publicació sigui un aparador dels treballs dels estudiants", explica Santiago Justel, coordinador del grau en Periodisme de la UIC.

"En total, aquest trimestre hauran passat una quinzena d'estudiants. Les dinàmiques que perseguim són les pròpies d'una redacció periodística. El consell de redacció es reuneix cada dues setmanes i els temes que treballen van més enllà de la universitat", afegeix.

ESPAI D'INNOVACIÓ

Els mitjans de les universitats també són un espai d'innovació, un espai per provar nous formats i experimentar amb noves narratives. En aquest sentit, Pilar Martínez

Costa, una de les responsables de Ràdio Universitat de Navarra, ho té clar. “La

periodistes que mai han estat dins d’una redacció”, afegeix.

LA UAB, LA UPF, LA UIC, LA UOC I LA UVIC JA TENEN MITJANS DIGITALS FETS PER ESTUDIANTS DE LES FACULTATS DE COMUNICACIÓ

nostra intenció no és competir amb les ràdios generalistes, sinó tenir una eina, la ràdio, al servei de la docència. Volem que sigui un espai on els estudiants traspassin les normes establertes i canalitzin el seu interès per la innovació i provar coses diferents”, afirma.

Ràdio Universitat de Navarra, en funcionament des de 1999, forma part de l’Associació de Ràdios Universitàries d’Espanya integrada per vint-i-sis estacions radiofòniques universitàries que emeten des de vint-i-nou universitats, tant públiques com privades.

Més enllà de l’experimentació, els mitjans estudiantils també són espais per agafar autonomia. “El lideratge en la proposta de temes i la capacitat de treball són habilitats imprescindibles per a qualsevol periodista freelance”, explica Ana Isabel Bernal Triviño, responsable del mitjà estudiantil *4journalism*, vinculat a la UOC. “L’estudiant que s’implica en el projecte té un portafolis on mostrar la feina feta, es familiaritza amb un gestor de continguts professional i amb eines com Altavist i Teams de Microsoft. És com treballen molts dels

De cara al futur, els responsables d’aquest tipus de publicacions persegueixen la consolidació dels respectius projectes.

“Voldríem esdevenir un mitjà de referència per als joves, seguir cobrint temes amb rigor i professionalitat, a més de ser una publicació on els millors periodistes co-

AQUESTS MITJANS TAMBÉ S’HAN CONVERTIT EN UN ESPAI D’INNOVACIÓ PER EXPERIMENTAR AMB NOUS FORMATS I NOVES NARRATIVES

mencin a fer-se un nom”, afirma Nandín Comes des del *Diari de Barcelona*.

“Som conscients que tenim molt de recorregut per endavant i el que ara perseguim és una integració del mitjà dins del grau més transversal. També treballem per aconseguir més impacte dins de la comunitat universitària, tant a nivell de visibilitat com d’estudiants disposats a participar-hi”, afegeix Justel des de *Doble Check*.

CONFLICTES D’INTERÈS

Mentre tot això passa a casa nostra, als Estats Units segueixen amb uns mitjans universitaris molt més madurs. Abans que

comencessin les classes a la Universitat de Missouri aquest curs, Eli Hoff, responsable del diari estudiantil, va rebre una informació: un membre de la fraternitat havia donat positiu per coronavirus.

Hoff, de dinou anys, va investigar el cas i va informar de la notícia a *The Maneater*, la publicació del campus. Però els responsables de la universitat ho neguen, mentre que la publicació universitària no només hi afegeix proves de dues hospitalitzacions per Covid-19, sinó que assegura que la

universitat ha donat instruccions a tot el personal de “donar suport públicament” a totes les decisions del centre.

Una altra àrea en què les publicacions universitàries dels Estats Units han destacat tradicionalment són els esports, especialment en l’atletisme i el futbol, al voltant dels quals hi ha tota una indústria regional. Durant la pandèmia, els positius dels esportistes i els seus entrenadors, amb la repercussió que en tenen a l’hora de reemprendre o aturar les competicions, han estat notícies importants en les quals els mitjans estudiantils han tingut un paper rellevant. Ç

Més informació a:

www.diaridebarcelona.cat › *Diari de Barcelona*, elaborat des de la UPF

www.doblecheckuic.es › *Doble Check*, elaborat des de la UIC

<http://4journalism.uoc.edu> › *4journalism*, elaborat des de la UOC

<https://campusmedia.uab.cat> › *Campus Mèdia*, elaborat des de la UAB

<http://www.insights.cat> › *Insights*, elaborat des de la UVic

